

دوشنبه 10 اسفند 14 ربیع الاول 1 مارس

سریه حمزه بن عبدالمطلب(ع) در سال دوم هجری ...



سریه حمزه بن عبدالمطلب(ع) در سال دوم هجری پیامبر اکرم(ص) پس از استقرار در مدینه منوره و تشکیل حکومت اسلامی، بر آن شد که دین اسلام را در سایر نقاط عربستان گسترش دهد و عرب‌های شهرنشین، روستانشین و بیابان‌گرد را با این پدیده‌های بخش آشنا گرداند. ولی وجود طایفه بزرگ قریش و متعصبان مقیم مکه و دشمنی‌های آشکار و پنهان آنان بر ضد پیامبر(ص) و مسلمانان مهاجر و انصار، هرگونه فعالیت‌های تبلیغی پیامبر اکرم(ص) را با مشکلات فراوان روبرو می‌کرد.

پیامبر(ص) در برابر دشمنی‌های آنان، اقدام به رزمایش‌های نظامی و قدرتی نمود. آن حضرت، برای نخستین بار، عموی خود، "حمزه بن عبدالمطلب(ع)" را در رأس سی نفر از رزمندگان اسلام به سوی ساحل دریای سرخ، محل عبور کاروان بازرگانی قریش اعزام کرد. رزمندگان مسلمان در دو دسته 15 نفری، که دسته‌ای به مهاجران و دسته‌ای دیگر به انصار مدینه تعلق داشت، تنظیم یافته بودند. آنان به ساحل دریا رسیده و در آن جا با سیصد تن از بازرگانان مکه، به سرپرستی "ابوجهل" که از شام به مکه بر می‌گشتند، روبرو شدند. مسلمانان آماده نبرد با کفار قریش شده و قصد مصادره دارایی‌های آنان را نمودند. ولی یکی از سرشناسان عرب، به نام "مجدی بن عمرو" که هم با مسلمانان و هم با قریش هم پیمان بود، پا در میانی کرد و با تلاش‌های فراوان خویش، از وقوع نبرد میان دو طرف جلوگیری کرد و هرکدام از آن دو گروه را به سوی شهرشان هدایت نمود. بدین جهت، ابوجهل و بازرگانان قریش، به سوی مکه و حمزه بن عبدالمطلب(ع) و سایر رزمندگان مسلمان عازم مدینه گردیدند و پیامبر اسلام(ص) از این ماجرا آگاه نمودند و پیامبر(ص) از کردار آنان اظهار خرسندی فرمود.

هلاکت یزید بن معاویه در سال 64 هجری قمری یزید، فرزند معاویه بن ابی سفیان در سال 25، یا 26 و یا 27 قمری از زنی به نام "میسون بنت مخول" زاییده شد و پس از هلاکت پدرش معاویه در رجب سال 60 هجری قمری، بنا به سفارش وی به حکومت رسید.

وی، جوانی خام، بی‌مبالات، هوسران و ستمگر بود و چون در دربار معاویه و در کمال ناز و نعمت پروریده شده بود، هیچ گونه شایستگی خلافت و حکومت مسلمانان را نداشت و همیشه از دستیاران پدرش که بعضاً غیر مسلمان بوده و در دستگاه وی نفوذ عمیقی داشتند، پیروی می‌کرد و از این بابت خسارت‌های مادی و معنوی فراوانی بر خلافت اسلامی وارد آورد.

حکومت وی که بیش از سه سال و اندی ادامه نیافت، بدعت‌ها و جنایت‌های زیادی را مرتکب گردید.

وی به طور آشکارا شراب می‌نوشید، با سگ و بوزینه همبازی بود و برای صحابه و ریش سفیدان امت، احترامی قائل نمی‌شد. به دستور ستمگرانه وی، در محرم سال 61 هجری قمری "امام حسین(ع)" و یاران و همراهانش را در بیابان کربلا به شهادت رسانیده و بازماندگانش را اسیر نمودند. هم‌چنین در سال 63 قمری، قیام مردمی اهالی مدینه به رهبری "عبدالله بن حنظله" را سرکوب و کشتار عظیمی در مدینه به سرکردگی "مسلم بن عقبه" به راه انداخت و لشکریان او در این واقعه، که معروف به "واقعه حره" می‌باشد، جنایات بی‌شماری مرتکب گردیدند. پس از سرکوب اهالی مدینه، به سوی مکه لشکرکشی نموده و قصد تکرار جنایات خویش در حرم امن الهی را نمودند ولی "عبدالله بن زبیر" که در این شهر مقدس پناه گرفته و بر ضد یزید قیام کرده بود، در برابر هجوم سپاهیان وی مقاومت سختی نمود. سپاهیان یزید که توان گشایش درهای مکه را در خود ندیده بودند، در بلندی‌های اطراف مکه، موضع گرفته و خانه‌های مردم و حتی کعبه و مسجد الحرام را با منجنیق بلند، به سنگ و آتش بستند و تعداد زیادی را کشته و خانه‌های مردم و از جمله خانه خدا را به آتش کشیدند.

در همین هنگام، اجل یزید فرا رسید و مرگ زودرس، وی را در کام خویش گرفت و به زندگی جنایت کارانه‌اش پایان داد.

هلاکت وی مصادف بود با روز پنجشنبه، پانزدهم ربیع الاول سال 64 قمری. در آن هنگام "حصین بن نمیر" سرگرم مبارزه با عبدالله بن زبیر بود و پس از آگاهی از هلاکت یزید، بناچار دست از هجوم مکه برداشت و با سرافکنندگی تمام به سوی شام برگشت. مرگ زید و عقب نشینی سپاهیان وی از مکه، موجب تقویت عبدالله بن زبیر و تشکیل حکومت وی در حجاز، عراق و سایر مناطق عربستان گردید.

خلافت معاویه دوم اموی در سال 64 هجری قمری معاویه پسر یزید بن معاویه در حدود سال‌های 39 تا 44 قمری، از زنی به نام "امّ هاشم بنت ابی هاشم بن عتبّه اموی" زاییده شد و جدش معاویه بن ابی سفیان که در آن زمان، زنده و در رأس حکومت بود، نام خود را برای وی برگزید و او را به "معاویه دوم" موسوم نمود.

معاویه دوم، با این که در دستگاه جنایت کارانه اموی رشد و تربیت یافته بود، با این حال اهل فتنه و فساد نبود و برای اشباع هواهای نفسانی و دست یابی به مطامع دنیوی، رغبت چندانی از خود نشان نمی‌داد.

وی، ولی عهد پدرش یزید بن معاویه بود. بدین جهت، پس از هلاکت یزید در 15 ربیع الاول سال 64 قمری به خلافت برگزیده شد و اهالی شام با وی بیعت نمودند.

خلافت وی، چندان دوام نیافت و او تنها بیست روز، یا چهل روز، یا یک ماه و نیم، یا سه ماه و بیست روز، و یا حداکثر چهار ماه در این مقام بیشتر باقی نماند و معروف است که خلافت وی، تنها چهل روز بود.

به هر روی، معاویه دوّم بدون اجبار و اکراهی، از مقام خلافت استعفا داد و خود را از این مهلکه نجات داد.

درباره علت و انگیزه اصلی کناره‌گیری وی، دیدگاه گوناگونی بیان شده است. برخی از تاریخ نگاران معروف اهل سنت که از کناره‌گیری وی ناخرسند بوده و این کار وی را ناپسند می‌دانستند، در بیان این رویداد بزرگ، صرفاً به ذکر تاریخ آن بسنده کرده و چیزی درباره انگیزه آن بیان نکردند و یا آن‌هایی که می‌خواستند در این باره نظری بدهند، انگیزه اصلی کار وی را ضعف جسمی و بیماری وی برشمردند. به هر صورت، واقعیت‌های این ماجرا را بیان نکردند.

ولی از برخی گفتارشان به دست می‌آید که وی خود را شایسته خلافت نمی‌دید و اساساً بنی امیه را لایق این مقام نمی‌دانست و در دیدگاه او، تصدّی خلافت از سوی آنان، غصب خلافت بود و این مقام باید به صاحبان حقیقی‌اش می‌رسید.

بدین جهت، هنگامی که مرگش فرا رسید، درباریان و بزرگان بنی امیه از او درخواست کردند که وی جانشینی برای خویش تعیین کند تا پس از مرگ وی، مردم با او بیعت کنند، ولی وی در پاسخشان گفت: لا اترؤد مرارتها الی آخرتی و اترك حلاوتها لبني امیه؛ من از تحمل و سختی آن چیزی برای آخرتم ذخیره نکردم و شیرینی (دنیوی) آن را برای بنی امیه وا می‌گذارم.

معاویه دوّم در ایّامی که در مقام خلافت بود، کمتر در میان مردم می‌آمد و در اجتماعات و گردهمایی‌های آنان آشکار می‌شد و بیشتر در خانه می‌نشست و عزلت و خانه نشینی را ترجیح می‌داد.

"ضحاک بن قیس" که از یاران معاویه بن ابی سفیان و فرزندش یزید بود و در خلافت معاویه دوّم، مقام جانشینی خلیفه را بر عهده داشت، به جای وی در میان مردم می‌آمد و برای آنان نماز می‌خواند و به رتق و فتق امور می‌پرداخت. سرانجام مرگ معاویه دوّم فرارسید و پس از چندین روز عزلت و خانه نشینی، از این دنیا به سرای دیگر شتافت.

برخی معتقدند که قدرتمندان اموی، وی را مسموم کرده و از میان برداشتند تا زمینه را برای خودکامگی خویش فراهم کنند.

با مرگ وی در بسیاری از مناطق اسلامی آشوب و بلواهایی پدید آمد و سرانجام، " مروان بن حکم" به خلافت رسید و به عنوان چهارمین خلیفه اموی این پست مهم را تصاحب کرد و از این تاریخ، حکومت بنی امیه از تیره سفیانی به تیره مروانی منتقل گردید.

وفات اعمش کوفی در سال 148 هجری قمری

ابو محمد، سلیمان بن مهران، معروف به " اعمش کوفی" در سال 60 و به روایتی در عاشورای سال 61 قمری، روز شهادت حضرت اباعبدالله الحسین(ع)، دیده به جهان گشود.

پدرش مهران، از اهالی دماوند بود و به کوفه مهاجرت کرد و به روایتی جهت حضور در واقعه کربلا، به کوفه رفت ولی دانسته نشد که برای یاری امام حسین(ع) رفته بود و یا به اجبار حکومت، برای تقویت سپاه عمر بن سعد.

به هر روی، در آن هنگام همسرش حامله بود و پس از رسیدن به کوفه، وضع حمل کرد و اعمش را به دنیا آورد. اعمش از جمله آنانی بود که شش ماهه به دنیا آمد. وی، در کوفه، رشد یافت و از کودکی به یادگیری معارف دینی علاقمند بود.

اعمش، پس از سال‌ها تلاش و جدیت، به مراتب علمی و معنوی بالایی دست یافت و در ردیف دانشمندان درجه اوّل عالم اسلام قرار گرفت. وی، از عالمان و بزرگانی چون داوود بن سوید، ابوالواثل، ابراهیم تیمیمی، سعید بن جبیر، مجاهد و ابراهیم نخعی، بهره یافت و بسیاری از بزرگان تابعین را دیدار کرد و از آنان کسب فیض نمود.

عالمان و محدثان فراوانی از او نقل حدیث کرده که نام‌های سفیان ثوری، شعبه بن حجاج و حفص بن غیاث نیز در میان آنان دیده می‌شوند. وی، بسیار شوخ طبع بود و در این زمینه، داستان‌های فراوانی از او نقل شده است.

سلیمان بن مهران، به خاطر کم سو بودن دیدگانش و نابینا شدن در اواخر عمرش، به «اعمش» معروف شد.

اعمش کوفی، از نظر اعتقادی، شیعه بود و با دانشمندان غیر شیعی معاصر خود، مانند ابوحنیفه (یکی از پیشوایان مذهبی اهل سنت) مناظره و مباحثه‌هایی به عمل آورد و در ایمان خویش راسخ و استوار ماند. با این حال، بسیاری از دانشمندان و راویان اهل سنت از وی تجلیل کرده و او را ستودند.

وفات اعمش کوفی در 15 ربیع الاول سال 148 و به روایتی 147 و به روایت دیگر، 149 قمری بوده است.

وفات راضی عباسی در سال 329 هجری قمری

احمد بن مقتدر، معروف به " الرّاضی بالله (بیستمین خلیفه عباسی) " در سال 297 قمری دیده به جهان گشود و در سال 301، پدرش مقتدر عباسی، وی را مقام ولایت عهدی بخشید و در حالی که از عمرش بیش از چهار سال نگذشته بود، امارت مصر و مغرب را به وی واگذار و کارهای او را به دست مونس خادم سپرد.

ولی در آن روزگار، عبیدالله مهدی و سپاهیان‌ش، در شمال افریقا، در دسرها و درگیری‌های فراوانی برای لشکریان "مقتدر عباسی" به فرماندهی "مونس خادم" به وجود آوردند.

مونس خادم که در خلافت عباسی، دارای مقام و جایگاهی مستحکم شده بود، به تدریج با مقتدر عباسی به مخالفت پرداخت و با گردآوری نیرو و ایجاد درگیری خونین با سپاهیان خلیفه، سرانجام در سال 320 قمری وی را در میدان نبرد به قتل آورد و با محمد بن معتضد عباسی بیعت نمود و وی را به «القاهر بالله» 171؛ ملقب ساخت.

از آن زمان، رخنه‌ای ژرف در خلافت عباسیان پدید آمد و خلفای وقت، از سوی وزرا و سردمداران نظامی و فرماندهان عالی رتبه سپاهی، عزل و نصب می‌شدند.

با قدرت گرفتن برخی از فرماندهان نظامی، مونس خادم، خود اسیر دسیسه‌های آنان گشت و از سوی نیروهای خلیفه، زندانی و سپس کشته شد. قاهر عباسی برای کم کردن قدرت فرماندهان عالی رتبه سپاه، در تعقیب برخی از آنان برآمد، ولی آنان به قصد او آگاهی یافته و خود دست به کار شده و او را مهلت ندادند و در طی یک عملیاتی، وی را دستگیر و زندانی نمودند و هنوز یک سال و نیم از خلافتش نگذشته بود، که عزلش کرده و به جای وی، "ابوالعباس، احمد بن مقتدر عباسی" را به خلافت برگزیدند و وی را به "الراضی بالله" ملقب ساختند. قاهر عباسی، از عزل خویش و بیعت با الراضی بالله، سر بر تافت و به شدت مخالفت نمود. بدین جهت وی را آزار و شکنجه کرده و در نتیجه چشمانش را به میل کشیدند.

در سال 323 قمری، راضی بالله، پسران خود ابوجعفر و ابوالفضل را منشور حکومت مشرق و مغرب داد. سرانجام در نیمه ربیع الاول سال 329 قمری، راضی بالله عباسی، پس از شش سال و یازده ماه خلافت، وفات یافت. پس از او، خلافت به برادرش ابراهیم بن مقتدر عباسی معروف به "مقی لله" رسید.

افتتاح ضرابخانه دولتی مجهزه دستگاهها و ماشین آلات جدید در سال 1310 هجری شمسی
ضرابخانه دولتی مجهزه دستگاهها و ماشین آلات جدید در سال 1310 هجری شمسی افتتاح شد. این ضرابخانه 57 سال قبل از این تاریخ درایران دایر شده بود اما بعلت کمبود دستگاههای مورد نیاز برای ضرب وجوه رایج مملکتی بی‌استفاده مانده بود. ضرابخانه نوبنیاد، روزانه 250000 ریال سکه ضرب می‌کرد.

تصویب نشدن قانون تأسیس اداره کل هواشناسی ایران در سال 1337 هجری شمسی
قانون تأسیس اداره کل هواشناسی ایران که تسکिलاتی وابسته به وزارت راه و ترابری بود در سال 1337 هجری شمسی از تصویب مجلس وقت گذشت. این اداره را از سال 1335 دکتر محمد حسن گنجی جغرافیدان ایرانی اداره می‌کرد. ایشان در مدت 12 سال هواشناسی ایران را براساس اصول علمی پایه گذاری کرد. گفتنی است که سازمان هواشناسی ایران از سال 1338 شمسی به عضویت سازمان هواشناسی جهانی درآمده است.

آغاز حملات موشکی حکومت بعثی عراق به شهرتهران در سال 1366 هجری شمسی
حملات موشکی حکومت بعثی عراق به شهر تهران در سال 1366 هجری شمسی آغاز شد. دشمن بعثی حمایت ابرقدرتها بویژه آمریکا به این حملات غیرانسانی مبادرت کرد. شایان توجه است که درمقابل این حملات حکومت بعثی عراق مجامع بین المللی سکوت اختیارکردند.

بازگشت حضرت امام خمینی(ره) به شهر قم بعد از 15 سال تبعید در سال 1357 هجری شمسی
حضرت امام خمینی(ره) رهبرفقید انقلاب اسلامی پس از 15 سال تبعید و دوری از وطن در سال 1357 هجری شمسی به خاک مقدس قم پای گذاشتند. بدین ترتیب بعد از سالها دوری ازقم دراین شهرمقدس به هدایت نهضت‌های دینی و سیاسی میهن اسلامی پرداختند.

آغاز سلطنت صد روزه ناپلئون بناپارت در سال 1815 میلادی
سلطنت صد روزه ناپلئون بناپارت بعد ازگریز او از جزیره ایل در سال 1815 میلادی آغاز شد. ناپلئون در 28 فوریه همان سال با هزارتن ازافسران و سردمداران خود از ایل گریخت و با پیاده شدن درخلیج ژوان به فرانسه بازگشت. با ورود ناپلئون به فرانسه سلطنت صد روزه او آغاز شد.

خلع ناپلئون سوم و خانواده وی ازسلطنت فرانسه در سال 1871 میلادی
مجلس ملی فرانسه در سال 1871 میلادی به اتفاق آراء، ناپلئون سوم و خانواده وی را ازسلطنت درآن کشور رسماً خلع کرد و به این ترتیب سلطنت بطور کلی ازفرانسه و دیگرکشورهایی که او ضمیمه فرانسه کرده بود برچیده شد.

تصرف جزیره پورتوریکو توسط مهاجما امریکایی در سال 1898 میلادی
جزیره پورتوریکو در سال 1898 میلادی به تصرف مهاجمان امریکایی درآمد. بدین ترتیب این کشور زراد خانه امریکا شد و استکبارجهانی سیزده پایگاه نظامی درآن بوجود آورد. اوضاع سیاسی پورتوریکو درچند سال اخیربسیارناپسامان بوده و همواره دچارتشنجات سیاسی شده است.

فرود نخستین سفینه فضایی بشربرسطح سیاره زهره در سال 1966 میلادی
نخستین سفینه فضایی بشردر سال 1966 میلادی برسطح سیاره زهره فرود آمد. این سفینه را که وزنش به یک تن می‌رسید شوروی سابق به فضا پرتاب کرده بود. سفینه یاد شده که #171 وونوس3 نام داشت فاصله کره زمین تا سیاره زهره را در مدت سه ماه و نیم پیمود.

